

*Yazıcı, jurnalist, publisist, ssenarist
İntiqam Mehdi Zadeh'in imzasını 35-40 il-
dən artıqdır ki, tanıyram. Əvvəllər imza-
sına görə, sonra isə qardaşının dostu
kimi tanıdım onu. Daha sonra həyat yoldaşı,
rahmətlik Züleyxa xanımın universitetdə uzun illər bir yerde işləməyimiz
bizi ailəvi olaraq bir-birimizə daha da
yaxınlaşdırıldı. Onun əsl ziyalı olması,
möhkəm əqidəsi, bir insan kimi sadəliyi,
səmimiyyi, dürüstlüyü, saflığı... illər
ötdükcə ailəvi münasibətlərimizi daha
da möhkəmləndirdi.*

İntiqam Mehdi Zadeh 14 fevral 1945-ci ildə İsmayıllı rayonunda anadan olub. 1963-cü ildə orta məktəbi bitirib. Ele həmin il S.M. Kirov adına Azərbaycan Dövlət Universitetinə (indiki BDU) daxil ola bilmədiyinə görə uşaqlıqdan vurulduğu əfsanəvi Neft daşlarına üz tutur və altı ay orada fehəlik edir. Növbəti ildə yenidən sənədlərini ADU-nun jurnalistik fakültəsinə verərək yüksək balla qəbul olunur. Dördüncü təhsili başa vurduqdan sonra azad təyinatla iş axtarmağa başlayır. 1970-ci ildə bir yazısını, redaktoru olduğu "Azərbaycan gəncləri" qəzetinde dərc edən Cəmil Əlibəyli onu işə davət edir. 1971-1972-ci illərdə Vətəne borcunu təyaqqıtla verən I. Mehdi Zadeh 1973-cü ildə Dövlət Teleradio Verilişləri Komitəsində işə düzəlir. 2007-ci ildə qəder orada redaktör, böyük redaktör, şöbə müdürü, baş redaktör vəzifələrinə qəder yüksəlir. Daim öz işinin öhdəsindən təyaqqıtla gələn İntiqam müellim 62 yaşında pensiya gəndərilir. Ele həmin vaxtlarda Mədəniyyət və İncəsənət Universitetində Mətbuat katibi ve Nəşriyyat şöbəsinin müdürü vəzifəsinə davət alır. Bundan sonra Qubada fealiyyət göstəren "Xəyal" regional televiziyanına icraçı direktor vəzifəsinə təyin olunur. Lakin orada bir müddət işlədikdən sonra aile vəzifəyə ilə elaqədar olaraq öz ərizəsinə əsasən vəzifəsinə tərk edir, Bakıya qaydır. O vaxtdan, yeni 2013-cü ildən

etibarən özü demiş, şərəfli pensiyaçı həyatı yaşamaqdadır.

Qeyd edim ki, İntiqam müellim olduqca çətin, keşməkeşli, iynənin gözündən keçən ağır bir hayat yaşıyib. O, bacarığını ailəsinin və özünün yaşaması uğrunda həyatla mücadiləyə həsr etmək əvəzinə yaradıcılığı yönəldirə bilsəydi, kim bilir, nələr yazıb yaradacaqdı...

İntiqam Mehdi Zadeh Teleradio Verilişləri Komitəsində və mətbuatda uzunmüddətli səmərəli faaliyyətinə görə Respublika Mətbuat Fonduñun "Dan ulduzu", "Həsən bəy Zərdabi",

mədəniyyətinə və incəsənətinə yüksək səviyyədə xidmət edirsiniz. Bütün həyatınızı və yaradıcılığınızı bu sahəye bağlamağınızın səbəbi və ya səbəbləri hansılardır?

- Qisaca deym ki, bu sevdaya orta məktəbin 9-cu sinfində oxuyarkən düşmüştəm. O çağacansa geoloq olmaq fikrindəydim. Ancaq... günlərin bir günü etmədiyim bir əməli (məktəbimizin dəvarına adəbsiz bir cümlə yazılmışdı) mənim boynuma yükledilər. Dərs hissə müdürü vərdi, həmyerlimizdi. Bakıda işlədiyi məktəbdən çıxıb bizim məktəbə işə düzəlmişdi. Direktorümüzün müavini, "zav-

ıyrənc səhnələrin üzərindən. Peşəkar jurnalist olaraq doğma sənətimdə azdan-çoxdan uğurlar qazanmışım. Ali "Dan ulduzu", "H.B.Zərdabi", "Oızıl qələm" mükafatlarına layiq görülmüşəm. Di gəl ki, bir vaxtlar kiminse divara yazdığı o əxlaqsız yazını boynuma götürmeyimin səbəbini bütün incəliklərlə açıb ağarda bilməmiş, heç buna cəhd də göstərməmişəm.

İntiqam müellim, vaxtılı həyatın ilk ən ağır zərbəsini ona daddiran "zavuç"un adını söyləmədi. Amma demək lazımdı ki, təmiz insanları ləkələyib gözdən salmağa çalışanlar el qı-

- Ağlılı yeriniz olsa da, şəxsi həyatınızna toxunmaya bilmərəm. Oxucular, tamaşaçılar və dinləyicilər tərəfindən sevilən bir şəxsiyyət, yaradıcı və peşəkar yazar olmağınız, daim diqqət çəkən vəzifelərdə işləməyinizə baxmayaraq, son illərə qədər ailənlizlə bərabər kərəya evlərə dözülməz şəraitda yaşaşmış, ömür-gün yoldaşınız Züleyxa xanımı da elə o illərdə itirmisiniz. Sizə çatın olsa da, bununla bağlı danışmağınızı istərdik.

- Çətinliklərim, itkiyərim, ev, ailə problemlərim barədə söz açıb qan qaraltmaq istəmədim. Amma bu çətinliklərin bizim səhəhatimizə

İNTİQAM MEHDİZADƏ: "DAXİLİ ALƏMİMİ YETƏRİNÇƏ ACMAQ ÜÇÜN JURNALİST PESİSİNİ SECDİM"

"Qızıl qələm" diplomlarına və bir sıra mükafatlara layiq görünlüb.

Beləliklə, müsahibimiz yazıçı, publisist İntiqam Mehdi Zadehdir.

- İntiqam müellim, xoş gördük.

- Xoş gördük.

- Son 2 ilə yaxındır ki, COVID-19 pandemiyası insanların yaşam tərzinə, gələcəyə pessimist baxışlarına, yaradıcılıq potensiallarına, digər baxış və düşüncə tərzlərinə olunduqca mənfi təsir göstərib. Bu haçalanmış fiqirlər ələmənin jurnalist araşdırması ilə yaxınlaşsanız, hansı qənaətə gələrsiniz?

- COVID-19 təkcə bizim yox, bəşəriyyətin baş ağrısıdır. Görünür, anamız təbiət bizləri növbəti sınağa çəkir. Axi, biz ona qarşı həsiş amansız olmuşuq. Lap avənlindən demişdim ki, bu bələdən ən çox itkiyə düberən bizim xalq olacaq. Biz bir az qayda-qanuna tabe olmayan xalqıq. Adı bir misal; vətəndaş siqaret kötүünü, çirtlədiyi tumu, içdiyi içkinin şüşəsin... zibil qabları olduğu halda küçələrə, səkiliyə atır. Hər il ekoloji tarazlığı nizamlaşdırmaq məqsədilə ölkəmizdə ağıacamə kampaňaları keçirilir, milyonlarla ağac əkilir, digər tərəfdən de işbazlar onları qırıb istədikləri obyektləri inşa etdirirlər. Hələ mən digər çırkınlıkları demirem. Amma çıxış yollarımız da yox deyil. İlk növbədə, xüsusilə pandemiya dövründə qoyulan gigiyenik qaydalarla eməl etmek, idmanla məşğul olmaq, meyve-tərəvəzi süfrədə bol etmək, bacardıqca kütłəvi yerdən uzaq olmaq virusun yayılmasının qarşısını alar. Unutmayaq ki, 10 milyonluq xalqın bu xəstəlikdən ölenlərinin sayı artıq 10 minə yaxınlaşır. Hər gün 30-40 nəfərimizi itirən biz bəşimizin çəresini özümüz xartiar tapmalyıq.

- İntiqam müellim, uzun illərdir ki, tanınmış, peşəkar jurnalist və yazıçı kimi Azərbaycan

çumuzdu". Ona həddən artıq hörmət bəsləyirdim; görünüşünə, geyim-keçimini, danışq tərzinə, özünü aparmağınə görə. Öz ələmimdə direktorumuza Lenine, onusa Stalina oxşadırdım. Məhz o, nəyə görəsə mendən şübhələnib (bəlkə də şüluq usad kimi tanınmış üçün) başımın üstünü kəsdirib dedi ki, bu yazi senin işindir. Nə qədər and-aman ələsəm də inandıra bilmədim onu. Axırdı mən kabinetinə çəgirdi, üzündəki yazılı ifadəye dedi ki, bilirəm e, sən yazmamışın, intehasi direktorımız bu məsələni araşdırmağı mənə həvəle edib, bacarmasam, mənim də işim fırıq olacaq. Sən gəl boynuna al, qorxma, mən seni təmizə çıxarıcam. Bax, bu məqamda özümürün en böyük sehvini etdim - zavücumu çatılından qurtarmaq məqsədilə onurla razılaşdım. Və dedim ki, müellim, sizin xətrinize boynuma alaram. Onda qayıtdı ki, al bu qələm-kağızı, yaz ki, filan gündə, filan saatda o cümləni divara mən yazmışam. Yaz, özü də altından qol çək. Dediklərinə eməl edəndən sonra kağızı qabağımdan götürüb ayaqə qalxdı və mənə bərk bir şapalaq ilə işirdi, üstəlik də arxamdan bir təpit vurub dəhlizə itəldi. Bir gün sonra böyük tənəffüsədə bütün siniñlərden sağlıqları bir yera yiğib onlara xorla mənə ünvanlanan "ayib olsun!" sözürləri dərtirdi. Sonra da üzünü mənə sari çəvirib eləve etdi ki, bu gündən senin əxlaq qiymətin 3-ə endirilir. Ele həmin günlərdən də başladım digər sənətlər barede düşünməyə. Ən çox da ele bir sənət növü barəsində ki, onun sayəsində öz daxili ələmim yetərincə açı, na zamanşa etmədiyim bir işi nəyə görəsə boynuma alıdığımı ifade edə bilim. Bu da təbii ki, yazıçı, jurnalistik ola bilərdi. Ve düşdüm bu yoluñ aqına.

Bax, belə, Adilə xanım. illər, on illər ölüb

nağına tuş olsunlar.

- 20-30 il bundan əvvəlki jurnalistikənə səviyyəsini və jurnalistlərin peşə hazırlıqlarını indiki dövrün həmin sahələri ilə müqayisə et-səniz, hansı nəticəyə gələrsiniz?

- Jurnalist qazdan ariy olmalıdır. Bütün hallarda dövlətə, dövlətçiliyə sədəqəti olmalı, yalnız real faktları iş görməli, səhbətə çəkdiyi ağıllı, savadlı, öz işin ustası olan şəxslərə üstünlük verməli, cəmiyyətə də belələrini təqdim etməlidir. Bu mənədə təssüf ki, tez-tez neqativ məqamlarla üzleşməli olurud. Ən çox da sosial mediada. Ucuz reytinq qazanmaq namına, görürsən böhtənlərə, təhqirlərə rəvac verilir. Bununla belə çəgədə jurnalistikamızda istedadlı imzalar da var ki, onları qeyd etməyi özüme borc bilirəm: Xalid Kazımlı, Bahaddin Həziyev, Zəmin Hacı, Rafael Hüseynov, Aybeniz Məmmədəliyeva, Şəlalə Məhəyəddinçi, Rəşad Məcid, Parvin, Südabə Ağabalayeva, Naringül, Tahir Rüstəmli, Vaqif Əlihanlı...

- İntiqam müellim, peşəkar, təcrübəli və təninizmiş publisist-yazıçı kimi Azərbaycan mədəniyyəti və mətbuat tarixinə nə kimi töhfələr vermişiniz?

- İndiyə kimi 7 kitab ərsəyə getirmişəm. Bunnlardan ikisi nəsə aid qələm məhsullarıdır, beşi publisistik yazılarımı aks etdirir. Bu kitablarında Azərbaycan mədəniyyətinə dəyərli, yaşarı töhfələr vermiş onlara sənətkar, mədəniyyət, elm xadimləri haqqında yazdıığım məqalə, oçerk, esselər, müsahibələr yer alıb. Səkkizinci kitabı - "İşığa çıxmış düşüncələr" isə on ildir ki, Mədəniyyət Nazirliyinin müvafiq şöbəsində yatıb qalıb, işığa çıxacağı günü gözləməkdədir. Nəhayət, cana doyub bu yaxınlarda yuxarırlara tarıltı bir müraciət yazdım. Düşünürəm ki, həmin müraciətdən sonra kitabın çapı ilə bağlı bir tədbir görülər.

- İntiqam müellim, səhbətimiz, istəməsək də nostalji hissələr üzərində quruldu. Amma gəlin, gələcəyə nikbiniqlik baxaqla. Sizə pandemiya səbəbindən hər gün əzizlərimizi, tanıdiglalarımızı itirdiyimiz bu mürəkkəb dövrdə ilk növbədə can sağlığı və bundan sonrakı yaradılığınızda daha böyük uğurlar diləyirk!

- Çox sağ olun!